Ն. 3792 — 1897 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26 ՇԱԲԱԹ — 1315 ՇԱՊԱՆ 14 — ՕՆ ԻԻԶԻՒՆՅԻ ՄԻՆԻ

20 ԿՈՊԵԿ

ՀԱՐՈՒՏԵԻ ՀԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹՈՒԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԿՈՊԵԿ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այրեգ	6 այրեգ	3 այրեգ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

1ինդի, 2ինդի վէ 3ինդի սահիպէ ղր. 5
4ինդիւ սահիպէ 11ի 10ր. հս. » 3

Մէվատոը նահիյա սաղը պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իսաէ օլունմայաճագ

«صاحب امتیاز: میوه‌کیان»

جریدهٔ شرفیه

Իսարէխանէսի Սթամպօլսա Պաղը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպասանտա սաղը։ Գեանֆիլի մէվատոս հաղգընա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ։ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ռիւթէր թէլէկրաֆ գումբանեասը՝ Գահիրէէն Լոնտրայա պէրվէհրը ամի իշար իսթյօր։

«Եվվէլքի կիւն Մըսրը կամպօթլարը՝ Շէնտի վէ Մէթէմմէտէն կէչիպ 20 միլ իլէրի կէթմիշլէր տիր։ Մէզգիւր կամպօթլար հէր իքի սահիլսէ տիւշման թարաֆընտան թէարրուզա օղրամըշլարսէ տէ, Մըսրը սասքիրի թարաֆընտան չաբուգ ամէշլի թօրբարա իսրլէն միւտափէա իւզէրինէ, տիւշման քիւսկիւրտիւմիշ տիր։ Ու կամպօթլարը կէրի տէօնմէզտէն էվվէլ՝ տէօրթ նազիկէ սեֆինէսի եգալամըշլարտըր։»

Ռէզա Ռիւթէր թէլէկրաֆ գումբանեասընըն ալտըղը մալիմաթա կէօրէ, Վատի-Հալֆայա սաքէր կէօնտէրիւմէսի վէ Գահիրէսէքի մէվճուա սասքիրին՝ մէզգիւր գուվվէթէ պիրլէշտիրիմէք իւզրէ արթըրըլմասը թէհավուզ իմմէք իչիւն տէյլի, թէսաֆիի (պաշտպանական) պիր մագսէտ միպթէնի տիր։ Ու թէսպիրլէր՝ Սուսանլըարը իւէրէյէ տօղրու հարէքէթինտէ պուլունմասը իւզերինէ իյմաղ իմմիշ օլուպ, Մըսրը սասքէրինին Սուսանիլէր ալէյհինտէ հարէքէթ խտճէկի փէքրինի հասը իտճէվզ։

* * *

Գահիրէսէն էչքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ասուան գասասընա գուվվէթի միփրէզէլէր կէօնտէրիլմիշլէր տիր։ Հէր նէփէրէ 500 փէշէնք վէրիլմիշ տիր։ Շըմէնտըֆէր խաթթը Ասուանա գասատր աշըմըշ տըր։

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ԵՈՒՆԱՆ

Թաղվինաթը հարպկիյէ խսթիգրաղը իչիւն մալկյէ Եունան նազիրը Մ. Սթրէյթ իլէ էլեէվմ Լօնտրասա պուլունան Սըր Էակար Վէնսընդ ադրասընտա միզաքէրաթ ճէրէյան իմմիշ տիր։

—Եունան Մէճլիսը մէպուսանը՝ յունվ. 8ոտ իմմիսմաէ տավէթ օլունմըշ տըր։

—Եունան հարպկիյէ նազիրը ժէնէրալ Սմոլենսքի՝ օրտու գումանդանլըգլարընա պիր թահրիրաթը ումումիյէ կէօնտէրէրէք, զապթանըն պիր թագրմ խաթիր ճէվզյէթլէրէ տախիլ օլմալարընը մէն իմմիշ տիր։

— Եըլարը խասթախանէսինտէ թէհաավի օլունըպ էյիլէշէն եարալը ասքէրլէրտէն 39 նէֆէր տախի՝ տիւն Եըլարը Թալիմխանէսի մէյտանընտա թօբանարագ, Իքինճի ֆըրգա գումանտանը տէվ։ Շէվքէթ բաշա հազրէթլէրիյլէ եավէրանը Շահանէպէտ մըրալայ իզզ։ Մէհմէտ պէյ թարաֆիլարընտան նէֆէրաթը մէրգումէնին կէօյիւալէրինէ Եունան մուհարէպէ միտալալարը սալըմըշ, վէ աթիյէի Սենիյէլէր տաղըրըմըշտըր։

Նէֆէրաթը մէրգումէնին 27սի՝ տիւն ագշամ շըմէնտըֆէրլէ Սէլանիք ճիհէթինէ կէօնտէրիլմիշ, վէ քէնտիլէրինի մէմլէքէթլէրինէ գառատր կէօթիւրմէք իւզրէ եանլարընա պիր տէ մէմուրը մախսուս թային դրլինմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՔ

Պէրաթ կէճէսի օրմագ միւնասէպէթիյլէ, պու ագշամ պիւլճիւմէ ճամի վէ մէսճիտլէրին մինարէլէրի վէ պաղը էպնիյէի միրիյէ վէ ումումիյէ գանտիլէր իլէ տոնատըլաճաղը կիպի, եարըն սապահ տախի պիլճիմէք վիւքէլի ֆիխամ վէ վիզէրա վէ միւշիրան վէ րիճալ վէ իւլէմա վէ սայր պէնտէկեան՝ Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ արզը թէպրիքէաթ էյլէյէճէքլէր տիր։

—Վէլայատէթը հազրէթը Իսթիշահիյէ հիւրմէթէն, հապսխանէի ումումիաէ մահկուա պուլունան վէ ճէզալարը միւատէթինին 3ում 2 դրամնը իքմալ իմմիշ օլան 43 երքէք վէ 2 գառանըն իսմէրինի հավի տէֆթէր՝ Զապթիյէ նէզարէթինճէ թանդիմ օլընմըշ տըր։

—Աւսթրիա սեֆիրի պարոն տը Գալիս՝ տիւն Պաղը Ալիյէ կիտիպ Խարիճիյէ նազիրը տէվ։ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիշ տիր։

—Սբանիանրն Պրիւքսէլ սեֆարէթինէ թային օլլան Տէրսաաէթ սեֆիրի Մ. տը Վիլլա Ուրութիա՝ տիւն Շարգ սիրաթ գաթարը յլա մահալը մէմուրիյէթինէ կէթմիշ տիր։

—Գօսօվա վիլայէթինտէ պիր այ զարքընտա 13 գառատր Խրիսթիյանըն իսլամիյէթի գապուլ իմմիքէլէրինի պունատան էվվէլ Գոսօվա կազէթասընտան նազլէն թիւրքճէ կազէթալար եազմըշլար իսէ տէ, մէզգիւր կազէթալար պու կիւնքի նիւսխէլէրինտէ պու հավատխին ապալը օլմատըղընը պէյան իտճիյօրլար։

—Գասթամունիտէ սէլտէն խասարտիտէ օլանլարա 300 լիրա իհսան պույրուլմասընտան տօլայը, Գասթամունի մէճլիսը խասրէսինտէն Մապէյնը Հիւմայուն պաշ քեաթիպլիկինէ պիր թէշէքքիր թէլէկրաֆը չէքիլմիշ, վէ մէպլաղը մէզգիւրը թէվզի իմմէք իւզրէ տերհալ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլ գըլընընը արզ օլընմըշ տըր։

—Սէլանիկէ իքի սաաթլըգ մէսաֆէտէ Գայալը նամ քէօյտէ իւչ չօպան՝ ֆաճի պիր սուրէթատ գաթլ իտիմիշլէր տիր։ Թահգիգաթ իճրասը իչիւն Սէլանիքտէն պիր սիւվարի ժանտարմա հէյէթի կէօնտէրիլմիշտիր։

—Ախիրէն Պալքէսերտէ Պէտիք Օղլու Յովհաննէս՝ Գոյասը Օղլու Յովհաննէս նամ շախսը սերիսօշլըգ արասընտա եարալայրգ, մէրգումմիւթէսսիրէն վէֆաթ իմմիշ, վէ գաթիլ տախի տէրտէսթ օլընմըշ տըր։

—Կրիտտէ Ռէսիմօ գազասընտա ասքէրի գօրտօն տախիլինտէ Պանօղի քէօյունտէ պիր Իսլամըն 180 քէչէսի ասիլէր թարաֆընտան չալընմըշտըր։

—Կէչէն կէճէ Այվալըգտա չիտէլիճէ պիր զէլզէլէ օլմուշ իսէ տէ, պիր կէօնա խասարաթը մուճիպ օլմամըշտըր։

Քէզա կէչէն բաղար կիւնիւ սաաթ 7ում եենիչէհիր գազասընտա վէ Իզնիք թարաֆլարընտա տախի զէլզէլէլէր վուգուա կէլմիշ, վէ ֆագաթ նուֆուս վէ էպնիյէճէ սագաթլըգ օլմամըշտըր։

—Սէլանիք վիլայէթինտէ Ավրաթհիսար գազասընա թապի Սֆէնէյէ քէօյու բաղարընտան ավտէթ խէն պաղը բաղարճըլարը եօլտա եօնէրինէ չըդրզպ բարա վէ էշեասընը չաան 4 խլամընն հիւքիւմէթճէ էվլէրի արաշտրըլմըշ, վէ դասպ օլընան բարարար թէմամըյլա կէրի ալընմըշ տըր։

—Այտընն վալի մայէթինէ թային օլընտըղը եազըլան Սէլանիք վալի մայէթինէ մէմուր Մ. Էյվազ Աֆրիտ կիթմիշ տիր։

—Տիւն կէճէ սաաթ 4½ բատտէրինտէ Պէյօղլունտա Պէօյուք Բարմագ Գաբու սօգաղը ճիվարընտա եէնի սօգաղտա կիրիտ տէֆթէրտարը սատա։ Շէրրի պէյին մալի

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Եօրթու մինասպէթիյլէ տիւն Պօրսա գաբալը պուլունտըղընտան, Պէյօղլունտա Գաֆէ Քօմէրտատ 24 ղր. 6 բր. տան 24 ղր. 3½ բարայա գատար պաղը մուամէլէլէր իճրա օլընմըշ տըր։

Պու սապահ վարիտ օլան թէլէկրաֆլարտան՝ Գոնսօլիտին Լոնտրատա 22 ղր., Բարիզատ 22·27½ սթմ., Շըմէնտըֆէր 113 փգ., Պանգա 565 փգ., Ռէժի 370 ½ փգ. օլտուգլարը անլաշըլտըղը կիպի, Գոնսօլիտին տիկէր սէրիէրի վէ խուսուսիյէ սէրի C կէրէք Լոնտրատա վէ կէրէք Բարիզատ չայանը տիզգաթ օլմագ տէրէճէտտէ թէրագգը իմմիշ օլտըղընտան, պուրատա տախի Գոնսօլիտ 24 ղր. 6 բր., Շըմէնտըֆէր 112 ½ փգ. աշըմըշտար տըր։

ԻՏԼԱՍ

Քէրէսթէճէի թէոտորիտի եօրտանիտի, Պաղչէ Գարուսընտա Իզզէթ էֆ. խանընտա եանի Զինօբուլօ վէ Իսբիրօ Ֆորտէլի շիրքէթի, Սամաթեատա Սուլու Մանասթըրտա գասսապ Իլիա, Սուլթան Պայազիտտէ Զէօմէլքճի Գօսթի վէ Գուզկունճուգտա իսքէլէ գարշըսընտա պագգալ Աֆտանաշ Գարաեանօբուլ՝ իֆլաս իմմիշլէր տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ադգային Պատրիարքարանէ

Յառաջիկայ կիւրակէ, 28 դեկտեմբեր, Օգոստափառ Սուլթանին ծննդեան տարեդարձն լինելով, նոյն օրն հանդիսաւոր բարեմաղթութիւնք տեղի պիտի ունենան Մայր եկեղեցւոյ մէջ՝ վասն արուեստութեան և թանկագին կենաց Նորին Կայսերական Վեհափառութեան։

Ուստի կը հրաւիրուին մայրաքաղաքիս Ս. եկեղեցեաց քարոզիչք և քահանայք, ազգային ատենաւորք և Էնդհանուր ու Վարչական ժողովոց և Տեսուչ ու Թաղական խորհրդոց և Հոգաբարձութեանց անդամք նոյն օրն առաւօտեան ժամ 6ին, ներկայ գտնուիլ ի Պատրիարքարանս, իբրեւ հրաւիրագիր նկատելով ներկայ յայտարարութիւնը։

(Կնիք)

25 դեկտեմբեր 1897

Բիւլանդիոն կազէթասը՝ տիւնքի նիւսխէսինտէ եազըղը պիր ֆըգրէ

վիէննա Մխիթարեան վէ Սամաթիա Ս. Մեսրոպեան մէքթէպլէրի էրքէք թալէպէլէրի իլէ Ամարատ Ազուութիւն նամ Մայրապետանոց դըղլարը թարաֆընտան պիրեր հէյյէթ՝ Բաթրիգը մուշարէլէյհին հուզուրընա չէգըլ թէպրիքնամէլեր թագտիմ իմմիշլեր տիր։

Միհթէպերան մէճլիսի վէ Մէճլիսը խարէ ազալարը տախի պումիւնասէպէթլէ Բաթրիգը միշարէլէյհէ ըսմը թէպրիքի էյֆա էյլէմիշլեր տիր։

Սատրազամ ֆէրամ. տէվ. խալիլ Ռիֆաթ բաշա հազրէթլէրի իլէ Տախլյէ վէ Մարիֆ նազըրլարը տէվ։ Մէհմուտ վէ Զիհնի բաշալար վէ Զապթիյէ նազըրը թաուճ. Շէֆիգ պէյ հազարաթը վէ էճնէպի սեֆիրլէր՝ գարթ տը վիզիթլէրինի կէօնտէրմէքլէրի կիպի, Ատլիյէ նէզարէթը ճէզիլէսի թարաֆընտան Մէզահիպ միւտիր մուավինի սատատ։ Սերմէտ պէյ հազրէթլէրի պիզզաթ Բաթրիգխանէյէ կիտիպ, ըսմը թէպրիքի էյֆա էյլէմիշ տիր։

Պալըքէսէր-Պանտրմա Առաջն. Տեղապահը Յակոբեան Դեր. Տ. Վահան վարդապետ՝ մէգգիւր Թէմէ միւթէալլիգ պալը միւհիմ իշլերին թէվզիյէսինի վէ պահուսուսա Պանտրմասան իւչ սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան էրմէնի քէօյու քիլիսէսինէ ախտ էմլաք ու ադարաթ մէսէլէսինին հալլինի խսթիհսալ իմմէք իւզրէ պիր դաշ կիւնտէն պէ-Տէրսաատէթէ կէտմիշ օրմաղա, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սըրբազան հազրէթլէրընին գարարը-յա՝ միւշարէլէյհտէն ալտըղը թաալիմաթը միւսթահզրպէն եարը մահալը մէմուրիյէթինէ ագիմէթ լուտէճէք տիր։

Արմաշ Դպրեվանքընտան եէթիշէն Գուշակեան Արժ. Տ. Թորգոմ վէ Գալէմքեարեան Արժ. Տ. Գնել վարդապետլէր՝ տիւն Մագրիքէօյիւնտէ Բաթրիգը Էսպադ Աշըդեան Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազանը զիյարէթ եթիքլէրի կիպի, պու կիւն տախի Ս. Փրկիչ խսթախանէսինին Ս. Յակոբ մէքթէպլինէ կիտերէք, Արմաշ Դպրեվանքընտաքի Մանկանոցըն եէնի սընըքը իչիւն թաշրալը պէշ նէֆէր երքէք չօճուգ ինթիսապ իտճէքլէր տիր։

Բուսիանրն Մ'օգուա շէհրի սէքէնէսինտէն վէ ատհապը սերվէթտէն ժամհարեան Իսահակ աղա՝ եագրն վագթըտա վէֆաթ իտէրէք, մուէսսէսաթը միլլիյէի մուխթելիֆէ իչիւն միհիմ վասիյէթնամէլեր թէրք իմմիշ տիր։

Միհթէվէֆաի մամուրլարը՝ պէրհայաթ իքէն, Մարաշ Մանկանոցընա սյտա 30 լիրա վէրմէքտէ օլուպ, մէպլաղը մէզգուրը 3 սէնէ իչիւն թէէտիյէ իմմէյէ տէ սեօզ վէրմիշ իտի։

Բուսիա մէարիֆ նազրը գօնթ Դելիանօֆը (Դելիանեանց) ազգը խսթաօլտուղը՝ Բէթերպուրկտան պա թէլէկրաֆ խաղէր վէրիլիյօր։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Յառաջիկայ Նոր Տարւոյ եւ Սբ. Ծննդեան Տօնի առթիւ տեղի ունենալիք այցելութեանց պատահանութենէ զերծ մնալու համար ի նպաստ Հաստատութեանս հետեւեալ նուիրատուութիւնք եղած են.

Մանուկ էֆ. Արզրեան 100 ղրուշ։ Խաչիկ էֆ. Խորասանճեան 40, Զգօն էֆ. Խորասանճեան 40, Տիգրան էֆ. Ս. Մանուկեան 40, Գրիգոր էֆ. Եվրէնեան 40, Տիրան էֆ. Կիւմիշկերտան 40, Յարութիւն էֆ. Սթամպոլլուեան 40, Յովակիմ էֆ. Սթամպոլլուեան 40, Համբարձում էֆ. Սթամպոլլուեան 40, Մաքսուտ էֆ. Յակոբեան 20, Մկրտիչ էֆ. Ս. Մանուկեան 40, Զենոբ էֆ. Հիսարլեան 20, Պալթաեան եղբարք 20, Յովակիմ էֆ. Մինասեան 20, Գէորգ էֆ. Մուրատեան 20, Միհրան էֆ. Մուրատեան 20, Գրիգոր էֆ. Ալեանագեան 40, Կարապետ էֆ. Մալխասեան 27, Յարութիւն էֆ. Շեքէրճեան 20, Յովհաննէս էֆ. Գարակէօզեան 108, Յակոբ էֆ. Մէլէմէճեան 40, Յովհաննէս էֆ. Կ. Ե. Փափազեան 40, Քէրոբէ էֆ. Տամատեան 20, Ս. Պողոսեան եղբարք 20, Եղիա էֆ. Վէզիրեան 20, Բենիամին էֆ. Շեքէրճեան 20, Եդուարդ էֆ. Գարակէօզեան 40, Կուսնիկ էֆ. Համամճեան 20, Արշակ էֆ. Գարակէօզեան 40, Մեսրոպ էֆ. Ֆէնէրճեան 20, Նշան էֆէնտի Ղուկասեան 40, Մկրտիչ էֆ. Ասասեան 40, Տօգթ. Կոմիտաս էֆ. Օրմանեան 20, Մաթուս եւ Աբիկ էֆ. Ուճնեան 100, Մարտիկ էֆ. Գրիգորեան 108 ղրուշ։ Գումար 1363 ղրուշ։

Կ. Պոլիս 25 դեկտ. 1897 (Կնիք)

ՕՐԱՑՈՅՑ 1896

Ս. Փրկիչ խսթախանէսինէ մախսուս կէլէճէք 1898 սէնէսի մուգաատաալ Օրացոյցը պու քէրրէ 2 ղ. ֆիյաթլա մէվզրի ֆիւրուխթէ վազ օլընմըշ տըր։

Պու Օրացոյց՝ եօրթու վէ էմնալի էյյամը մախսուսէտէն մատատա սաիր պիր չօգ մալիմաթը մուխթէլիֆէն մրֆիտէյի տախր հավի պուլընտրընտան, վէ թէսէվվուրի տէ 900-1000 գատար պիվայէկեան պարընտրլան պիր խայրաթխանէյէ մախսուս օլտրընտան, հէր քէսին չու մուֆասսալ Օրացոյցատան պիրէր ատէտ խտինէրէք, մէզգիւր խայրաթխանէյէ երէյիճէ պիր մէնֆաաթ չըգմասընա սէպէպ օլմագ համիյէթինտէ պուլունմաղա միւսարէաթ խտճէկի չիւպհէտէն վարէսթէ տիր։

Մէզգիւր Օրացոյցն մուխթասարը տախի՝ եենէ Ս. Փրկիչ խսթախանէսի սէնիֆաթէրնա օլարագ նէշր օլընըպ, 40 բարա ֆիյաթլա սաթըլըյօր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լոնտրա 6 յունվ.— Ինկիլիզ կազէթալարը՝ Զինտէ Հայնան ատասընտա Ֆրանսըզ պայրաղը չէքիլմիշ օլարընտա տիր «Տէյլի Մայլ» իլէ «Սէնթ ճէյմս կազէթ»ին վէրտիքլէրի մալիմաթը թէէյիտ խտյօրլար։

Մատրիտ 6 յունվ.— Սբանիա հիւքիւմէթի՝ Գօրթէզ (այան վէ մէպուսան) մէճլիսլէրինին տաղընըլմասընա գարար վէրմիշ տիր։ Պունա տաիր օլան գարարնամէի գրալի՝ յունվ. 30տա նէշր օլընաճագ տըր։ Ինթիխապաթը ճէսիտէ՝ մարտ 15է տօղրու վուգուպուլաճագ, վէ Բարլամէնթօ՝ ապրիլ 15տէ ագտը իճթիմա իտճէճէք տիր։

Պէրլին 6 յունվ.—Ամէմանիա խարճիյէ նազրը Մ. տը Պիւլով՝ պու քէրրէ էկլը Բուժ նիշանընա նայլ օլմուշ տըր։

Բարիզ 6 յունվ.—Այանտէն էրնէսթ Համիլ պու սապահ վէֆաթ իմմիշտիր։

Պէլգրատ 6 յունվ.—Բրէնս Միլանը (տաղգ գրալ Միլանը՝ ն մը) Սըրպ մուվազզաֆ օրտուսընա գօմանտան թային օլունաբրընա տաիր պու քէրրէ պիր էմրնամէի գրալի նէշր օլընմըշտըր։

Սըրպ Մէճլիսը մէպուսանը (Սգուբչինա) կէլէճէք փետր. 11տէ ագտը իճթիմաէ տավէթ օլընմըշ տըր. լաքին պու մէճլիս՝ ոնրա յուլիս 6յա գատար թաթիլ իտէճէք տիր։ Գրալ Ալէքսանտր՝ 1897 սէնէսի պիւտժէսինին էսասը իւզէրինտէ օլմագ իւզրէ 1898 սէնէսի պիւտժէսինին իճրասընը էմրիտէճէք տիր։

ԼՎՐՕՐԱ ՎԷ ԶԻՆ

Բարիկն «Տէպա» կազէթասը «Մինթէհան Շարդ Ահվալի» խնամքեալ եաղարդը պիր պէնաբ մախսուս չայանը էհէմիյէթ օլսուզրնաան, պակը ֆիզգալարը պէր վէհրը աթի թէրէմէվ վէ նագլ օլընբը։

Ալաֆր. եէնի սէնէ կէլտիկի սըլասան միւհիմմ պիր բօլեթի դա մէսելէսի զահուր իթմիշ պուլունը յօր։ 1897 սէնէսէնին սօն տյարը զարֆրնաա Միւհիթէհան Շարդճա հուսուլէ կէլէն հատիսէլէրտէն նէ՞ նէթիճէ հասալ օլաճադ տրը։ Զինճաբօն մուհարէպէնին վուգուբնաան պէրու Զինտէ ճէրէյան իսէն ահվալին էր եա կէճ պիր պուհրանը մուճիպ օլաճադը հրսա օլրնը յօր իսա։ Ֆադաթ սօն միչքիլթ վէ ճիտտի իշթիզալաթ՝ անճադ Ալէմանիանրն Գիաօ-Զէու լիմանընը իշղալ իթմէսինտէն, վէ միւթեադրպէն Բուսարրն տախի Բօրթ-Արթիւր լիմանընա կէսմէլէրինտէն սօնրա վուգու պուլմուշ տրը։

Շու վուգուաթի Եվրօբասա չիսաէթլի պիր հէյէճանը մուճիպ օլմասը։ վուգուաթը մէգքիւրէ Սիմսնօղօքի ահանամէսինին նէթիճէսի թասալիսկէի թասուլի օլմագ իւզրէ թէլագրգը խաբլաի։

Բուսիա, Ֆրանսա վէ Ալէմանիանրն Զինտէքի մէնաֆիի՝ եէքթիկէրինտէն բէք ուզագ պուլունան տաիրէլերէ մինհասրը օլուսուզրնաան, պու 3 տէվլէթին արասընտա Զին մէսելէլերինտէն ուսլայը իսթիքլաֆտի զահուրի մէլհուզ տէյիլտիր։ Զամէն սօն Զին հասիսէլերինին Բէթերսպուրկ վէ Պէրլինտէ սուրէթը թէլագրգըսը տախի՝ Բուսիա վէ Ալէմանիանրն Միւնթէհան Շարդ իշլերինտէ այնը ֆիքրտէ օլաուգարրնա տէլալէթ խաէճէք սուրէթտէ կէօրինմիւշ տիր։

* *

Գիաօ Զէու լիմանրնրն Ալէմանիայա թէրբի իչին, Զին իլե Ալէմանիան արասընտա պիր սուրէթը թէսվիյէ ադա օլընմըշ օլաբզրնաան, Ֆրանսա սօնանմասը տախի Հայնան աասալընը իշղալ իթմէք իւզրէ պուլունը յօր իսա։

Գէզալիք Պէրլինտէն չէքիլէն պիր թէլե ռաֆա կէօրէ, բէսմի կաղէթա իլե իլան օլընան պիր թէպլիղնամէ՝ Գիաօ-Զէունրն Ալէմանիայա թէրբի իչին Ալէմանիա վէ Չին հիւբիւմէթլերի արասընտա իթթիֆագ հուսուլէ կէլտիկինի, վէ պու իթթիֆագ իլե Ալէմանիա հիւբիւմէթլերինին տախի տիկէր պէօյիք տէվլէթլեր կիպի Զին սուրբընտա սէյրը սէքթան իլե մուամէլաթը թիւճարէյէ իչին խաթինատ խէճէք պիր նօթա եէտե իթմէկէ խբքան հասբէ օլաուզրնը, վէ պու թէրբ ու ֆէրաղ ահքեամը՝ ուզուն միւատէթ ճարի պիր իլթիզամ՝ վէ իհալէ մուդավէլէնամէսի կիպի պիր չէյ օլաուզրնը, վէ թէրբ օլընան ամանգիի գըյմէթատրը խամ պէրէ անբրմազ օլաու։ Մամաֆիհի Բէքրնտէ Ֆրանսրզ սէֆիրի Մ. Ժիրարրն չըմէնտրֆէրլէր ինշասը, մամէնդէր իշլէսիվէսի հադգընա իքթիսադընա զայրէթ իթտիկի հուդուգ վէ մէնաֆիտէն Ֆրանսրզ սէրմայէտարանը պէհադգրն իսթիֆատէ թարիգինի պուլաճագ օլուրլարա, Ֆրանսա տա Զին իշլերինտէն զայէթ քեարը չրդմրզ օլաճագ տրը։

Բուսիա վէ Ֆրանսանրն էլտէ իթտիքլերի շու մէնաֆի ի՝ իլե պէրապէր, Զին ահվալի՝ ումում տէվլէթլերին նազարը տրգգաթրնը ճէլգ իթմէմիշ իսի։ Պու քէյֆիյէթ անճադ Ալէմանիանրն տա Ֆրանսա վէ Բուսիա կիպի չինէ իթտիկի մուտվէնէթին մուդաֆիլինի իսթիհսալ իթմէք էմէլիյէ Գիաօ-Զէու լիմանընը իշղալ իթմէսինտէն, վէ միւթեադրպէն Բուսարրն տախի Բօրթ-Արթիւր լիմանընա կէսմէլէրինտէն սօնրա վուգու պուլմուշ տրը։

Շու վուգուաթի Եվրօբասա չիսաէթլի պիր հէյէճանը մուճիպ օլմասը։ վուգուաթը մէգքիւրէ Սիմսնօղօքի ահանամէսինին նէթիճէսի թասալիսկէի թասուլի օլընաք

մումսիէյէհ գասընա պիր թասզիյէթ թէլէկրաֆը քէշիտէ իթմիշ տիր։

Սբը Հանրի Հավլօգ-Ալանըն նէ ահվալ սբրասընտա թէլէֆ իսիլուկինէ տաիր հէնուզ բէք աղ մալիումաթ ալընմըշ օլուպ, մուսաիլէյհ ժէնէրալ՝ գօմանտանը պուլընտըզը Իրլանեա ալայընըն նէֆէրաթընա աթֆ օլընան իթասթսըզլըգ վէ ինզիպաթսըզլըգ հալէրինի պիզզաթ թահգիգ իթմէք իւզրէ Հինաֆզան հուտուտընա կիթմիշ, վէ Ալի-Մէսճիտէն Եամրուտ գալէսի թարիգիյէ Բէշավէրէ կիթմէք իսթէտիկինտէն, պու գըսսա եօլճըլըզը չաբուճագ իճրա իթմէք էշին մայէթսիզ հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Պիր չօգ գուրշունա տէլիք տէլիք օլմուշ օլան ճէսէտի՝ Ալի-Մէսճիտ իլէ Եամրուտ ատասընտա պուլընըպ Բէշավէրէ նագլ օլընմըշ տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՏԷ

ՃԷՆՈպի Ամէրիգասաբի Ուրուկուէյ ճումհուրիյէթինին սապզդ ըէխսի Հէռէրա ի Օպէս իլէ մէպուս Ակուիռէ վէ Տօքթ. Պրիան ալէյհինտէ պունանան ագտէմ սատրը օլան նէֆի գարարնամէէրի կէրի ալընմըշ տըր։ Նէֆի թէապիրի՝ չիմտիքի ըէխը ճումհուր Քուէսթասըն պիլճիւմէ թարաֆկիրանընը թասինինի մուճիպ օլմամըշ օլմաղա, հարպիյէ նագըրը ժէնէրալ Թէրեզ իլէ մալիյէ նագըրը Մ. Քամբիսթէկ՝ մէզքիւր գարարնամէէրի օ զէման իմզալամամըշ օլըրգլարը կիպի, մուսիսիէրէն տէ իսթիֆալարընը վէրմիշէր տիր։

Սրպիանըն Սգուբինա մէճլիսի աղասընան օլուպ, Գարատաղա գաչտրդը էվվէլճէ եազրլան մասհուտ Բանգօ ալէյհինտէ իգամէ օլընան տավանըն պագըրմասը՝ վազթ ախէրէ պրադրըմըշ տըր։ Իլէէվ Զէթինեէտէ պուլընան Բանգօյա՝ մանֆէէմէտէ հազրը պուլընմասը իչին 3 հաֆթալըգ պիր մէօհլէթ վէրիմիշտիր։ Շայէտ պու էմրի տիյնէմէզ իսէ հագգընտա իճրասը մուգարրէր օլան մուհաքէմէ զըյապէն իճրա օլընաճագ տըր։ Պու մուհաքէմէ նէթիյէճէսինտէ Բանգօնըն միճրիմիյէթի թէպէյեուն իթտիկի թագտիրտէ, Գարատաղ թարաֆընտան թէսլիմ օլընմասը թալէպ օլընաճագ տըր։

Բանգօնըն՝ բրէնս Նիգօլա թարաֆընտան գապու օլընտըզը վէ միւշարէլէյհ թարաֆընտան հըմայէ իսիլտիկի հավատիսլ՝ Սրպիսթանտա օլտուգճա կիւճէնթիյի մուճիպ օլմուշ տըր։

Իթալիանըն Սիչիլիա ատասընտա ճիրճէնթի սանճաղընտա ֆագը ուզարուրէթ ֆէվգէլատէ պիր սուրէթտէ հիւքմֆէրմա օլտուրընտան, էհալի՝ պէլէտիյէ տաիրէսինտէ հիւճում իթմիշ տիր։ Օ սբրատա պէլէտիյէ տաիրէսինտէ եանկրն տախի զուհուր իթտիկինտէն, մահալը մէզքիւրէ ասքէր կէօնտէրիմիշ տիր։

Թունա նէհրինտէ կէչէն ճումա կիւնիւ պիր իբ իլէ եէքտիկէրինէ պաղը օլարագ 70 եաշընտա պիր իխթիյար իլէ պիր գօճա գարընըն նաշլարը զուհուր իթմիշ տիր։ Պունլարը օրթա հալլի ատամլարտան օլտուգլարը անքաշըրմըշ իսէ տէ, նէ՞ սուրէթլէ վէ նի՞չիւն մէզքիւր նէհրէ աթըլմըշ օլտուգլարընա տաիր հէնուզ մալիմամթ եօգ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պէրլին սէֆարէթը Սէնիյէսի իքինճի քիթապէթի՝ Պէլիրատ սէֆարէթը Սէնիյէսի իքինճի քեաթիպի րիֆ. Բէշատ պէյէ, վէ Պէլիրատ սէֆարէթը Սէնիյէսի իքինճի քիթապէթի՝ ումուրը հուգուգիյէի մուխթէլիթէ գալէմի խիլաֆասընտան րիֆ. Լմին պէյէ,

Սիվաս վիլայէթինէ մէճիտ Իւզիր գազասը գայմագամլըզը՝ Մէքթէպը Միւքիյէի Շահանէ մէհզունլարընտան օլուպ, Հաճըն գազասը գայմագամ մուավինլիկինտէ պուլընան Իսմաիլ պէյէ թէֆվիզ պույրուլմուշ, վէ մուսաիլէյհիւմին եէմինլէրի ալէլուսուլ իճրա իթտիրիմիշտիր։

ՆԻՇԱՆ

Իրան Շահզատէկեանընտան ֆէխամ. Մէհմէտ Ալի Միրզա հազրէթլէրինին տաիրէլէրի միւտիրի Սագաթ իւտ տէվլէ Էպուլ էլ Ֆէթթահ Խան հազրէթլէրիյլէ թէպրիզ էյալէթի թօբխանէ ըէիսի Սէյտուս Սալթանա Ֆէթհուլլահ Խան հազրէթլէրինէ Վինճի Մէճիտի,

Աւսթրիա վէ Ալէմանիա տէվլէթլէրինին Հանեա գօնսօլօսը Մ. Թէպլիզին ըէֆգաթընտա վիս գօնսօլօսլըզընտա պուլընան Մ. Էնդօվիքիյէ Կիւնճի Մէճիտի, վէ Կիրիտ իտարէսի ասքէրիյէսի իտարէ զապիթի բէյտաէ գօլազասը ֆիւթուվ. Հիւսէյին Բաղիպ էֆէնտի՝ թէպտիլէն Յիւնճի Մէճիտի, վէ սէրայը Հիւմայունը Միւլիւքանէ գըլըճճըսը Ամանիկ աղայա՝ Յինճի բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիյնանլարը,

Մէֆրուշաթը Հիւմայուն միւտիրի Աբիթի պէյ էֆ. հազրէթլէրինին քէրիմէլէրի Փասարէյէ, Նազմիյէ վէ Շայան հանըմլարա Յիւնճի բիւթպէտէն Շէֆգազաթ նիշանը Հիւմայունը իհսան պույրըլմըշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Սայէի թէսհիլաթ վայէի հազրէթը Բաթիշահիտէ ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինտէ վէ Միտիլլի ատասընտա վագը Բիլմար գազասընա թէլէկրաֆ մէրքէզի քիչատ իտիլէրէք, Թիւրքճէ վէ Ֆըրանսըզճա մուխապէրէյէ պաշանտըզը Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա Նեզարէթը ալիյէսինտէն պիտիրիմիշ տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՄՈՒՇ

Դեկտեմբեր 9 Թարիխիյլէ եազըլըյօր.

Մարդիկ՝ առատաձեռնելու և մեծագործելու համար բնական պարտիք ալ ունին, որ կ'ամիսփուի «Սիրեցէք զմիմեանս» բառերու տրամադրութեան մէջ։ Երբ էական պայմաններու մէջ հանդէպ անիսքնամ լքելոյն այն պարականութիւնը կ'իրականայ, ո՞րչափ մեծ և գովելի է այն։

Այո՛, մեծ և գովելի են այսօր բարեսէր Նուիրատուաց և Գրենական Պատ. Ցանձնաժողովոյ Ջանքերը, զի մինչ երախայն իր արեւէն սեւացած և ցուրտէն թմրած ձեռքին մէջ յանկարծ կուենայ մաքուր գրքի մը կտոր, կամ թուղթ մը և կամ գրիչ երանգեալ գրչակալով, անշուշտ գաղափար և երեւակայութիւն կը պատկերանայ յինքն թէ՝ այն ծնողք՝ որք աղքատութեան դառնութեամբ վարակեալ կար և կամքչունեցան հոստ շապկի մը ներքեւ վարագուրել իր մերկութիւնը, չէ՛, անոնք չեն շապկին գերազանց և հացէն առաւել բարոյական այս շապիկն ու հացը շնորհողներ, և Երկինք ապաքէն կը պատկեն և կը վարձատրեն այն բարի աշխատաւորները, բարերարները, հոն ու հոս։

Դաւառաց շարքին մէջ բարերարաց ուշադրութենէն Մուշն ալ չը վրիպեցաւ. լրագրաց մէջ գրուեցաւ թէ՝ 3000 կոտր գրեանք և այլն դասական առարկայք Մշոյ դիւղային աղքատ վարժարանաց համար ճամբայ հանուեցան. մէկ անգամով մատի վրայ համրուած գիւղային աղքատ վարժարանք բարձր փառքի մը հասնիլ կարծեցին, և իրօք այսպէս, եթէ ուղղութիւն և արդարութիւն ի գործ դրուէին, և բարերարութիւնը խարդախելու և պարզամիտ գեղացին կամ համոզելու կամ վրան պռնալու ցոյցեր չըլլային։ Առաջին անգամ Մուշ հասաւ 700է աւելի գրքեր. թէ ի՞նչպէս արկղէն դուրս հանուեցաւ, երիկուն և հեռաւեալ առտու հաշուեցաւ դիտենք. բայց թէ ի՞նչպէս բաշխուեցաւ, որո՞նց և ո՞րքան, զայն պաշտօնական կարծեցեալմորմինը գիտէ։

Երկու շաբաթ վերջ մեսցորդ 2400 կոտրի գալստեան համբաւը հնչեց, ու գեղացին պարզօրէն կերթար իր իրաւունքէն փոքրիկ բաժին մը եւս առնել. պատասխանեցին իրեն թէ դասական առարկայ ամենեւին չը կայ, և թէ եկածները լոկ քերական, հեգարան են, քանի մը հատ ալ Քրիստոնէական. և անոնց՝ որք գրքերու ցուցակը կը պահանջէին, ո՞րչափ երդումներ ըրին հաւատացնելու համար թէ չը կայ, զարմա՞նք. ո՞ւ ետես, և ո՞ լաւ, ի՞նչ կարելի բան, գրքեր առանց ցուցակի լինի՞ն, նրպատի բաշխման մէջ խաղցուած խաղը հոս երկրորդել և բազմապատկել ըսել չէ՞. միթէ Մշոյ ճակատագիրն ա՞յս է։ Այս գրքերէն վանքերուն բաժին հանելով հիմնական բարեկարգութիւն կամ բարոյականի բարձրա՞ւմ եղած կը լինի։

Նուիրատուաց բարեգործութիւնը նպատակէն հեռացած տեսնելնիս՝ արդարեւ ցաւ է. ուստի Ե. Փալագաշեան էֆէնտիի, որոյ գրքերու առաքման մասին փութաջանութիւնն երախտագիտութեան արժանի է, ուշադրութիւնը խնդրելով կը փափաքինք որ շնորհ բերէ դասագրոց և այլն ցուցակը հաղորդել, որով թէ գայթակղեալ մտքերը կը բուժէ, և թէ Մշոյ գիւղային վարժարանաց աղքատ տղոց օգտակարութիւն մը մատուցած կ'ըլլայ։

ԵՓՐԱՏ

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱՐԱԳՕԶ

Տերի վէ Ամէնի Իսխրիսթոսը Դուրիխոսթի.

Ֆրէնկի, պէլ սօռգլըզը, տերի իլէթլերի, պէօվրէք, մէսանէ, բահմ, վէ բահմ ուրլարը վէ կէրէք գատընլարտա վէ կէրէք երքէքլէրտէքի պիճիմիզ իտրար տարլըգլարըյլա իտրար եօլը խասթալըգլարը վէ իգթիտարսըզլըգ կիպի իլէթլերի պու կիւն էվրօքատա ինթիշար իտէն եէնի ուսուլլար իլէ գաթի սուրէթտէ թէտավի իտէր։

Հէր կիւն էօյլէնտէն սօնրա Պէյօղլունտա Աղա Համմամը ճատտէսինտէ Եունան սէֆարէթխանէսի իթթիսալինտէ 14 նուամէրօլը խանէսինտէ պուլունը։ 20—6

ԻԻՍԿԻԻՍԱՐՈՒ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Իսկիւսարտան եազըլըյօր.

Իսկիւսարու Աղքատախնամին Տնօրէն խորհուրդը իր պաշտօնավարութեան կանոնական շրջանին լրմանն առթիւ իւր մատակարարութեան հաշուոց հետ մատուցած էր նաև իր հրաժարականն։ Իսկիւսարու երեք եկեղեցեաց Թաղ. Խորհուրդք յետ քննութեան՝ հաշուոց ճշդութիւնն հաստատելէ յետոյ, գոհ Տնօրէն Խորհրդոյ պաշտօնավարութեան ընթացքէն՝ կոչումն ըրած էին անոր անդամոյ աղքատասիրական զգացմանց ժամանակ մը եւս շարունակելու համար իրենց պաշտօնն յօգուտ անտերունջ աղքատ հիւանդաց, որոց թիւն ստուարացած է տիրող ձմրան սաստկացունչ եղանակին հետեւանօք։ Տնօրէն Խորհուրդն համակերպելով Թաղ. Խորհրդոյ խնդրանաց՝ կը շարունակէ ըստ առաջնոյն իրեն դիթասիրական տոյն պաշտօն։ Զանազիր լինելով մանաւանդ՝ ներկայ տօնական օրերու մէջ անմխիթար չթողուլ հիւանդները՝ զորս կը դարմանէ անխտիր, և որք կը խնդրեն հանապազ դեղ, սնունդ, բժիշկ և վառելիք՝ իրենց միակ մխիթարութիւն և ապաւէնն եղող աղքատախնամէն որ ապաւինելով Աղքատասէր թաղեցւոց ողորմածասիրական զգացմանց՝ պաշտօն և պարտականութիւն ստանձնած է աղքատ հիւանդաց այդ դիթասիրական գործին մէջ։ ***

ՄԱՆԿԱՆՈՑ-ԿՐԹԱՐԱՆ

ՍՈՒՐԲ ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՎԱՆՈՒՑ Ի ԿԵՍԱՐԻԱ

Մէզքիւր Մանկանաց-Կրթարանա իւանէ իտէն համիյէթմէնտան էֆէնտիներին էսամիսինի հավի իքինճի տէֆթէր տիր.

1897 յուլիս

Սթամպօլտա միլէթմէզքին Թալալը Մեծ. Գրիգոր էֆ. Ստեփանեան. Վահան Ե. Փօլատեան Նամ պիքէս չօճուղա համր եազըլըզընտան, սէնէվի մէսարիֆի իչին աէլէիսապ օլմագ իւզրէ 255 ղրուշ։

Եինէ Սթամպօլտա միլէթմէզքին Դայսերիյէլի Մեծ. Յակոբ էֆ. Թիմուրեան՝ հեր այ պիրէր մէճիտ իանէ իթմէյի վատ իթմիշ օլըզընտան, մայիս, յունիս, յուլիս այլարը իչին 3 մէճիտ, 57 ղրուշ։

Գրիգոր էֆ. Ավդոյեան 102, Մարտիրոս էֆ. Գալայճեան Էֆէնտիլի 70, Վահան էֆ. Ճամճեան իքինճի տէֆթ 95, Կարապետ էֆ. Նագգաշեան 51, Տիկին Իշխիմիտեան 19, Բարեպաշտուհի պիր գատրն 19, Յովհաննէս էֆ. Գոնտագճեան 19, Հայկ էֆ. Ճամուզեան 19 ղրուշ։

Հալէպտէ միլէթմէզքին՝ Թալալը համիյէթլու Կարապետ էֆ. ըմթամպօլլեան մարիֆէթի իլէ ճէմ իտիլիպ թարաֆիմիզդա իրսալ իտիլէն 8 լիրա 1 մէճիտ։

Իանէնին միւֆրէտտաթ էսամիսի.

Տիկին Ագապի Կ. Սթամպօլլեան 40, Տիկին Արուսեակ Կ. Քէհէեան 40, Տիկին Սօֆի Ամէմեան 40, Տիկին Սողոմէ Ամէմեան 40, Տիկին Եղիսաբեթ Պապիկեան 20, Տիկին Բէրուզ Թաթարեան 40, Կարապետ էֆ. Սթամպօլլեան 26, Յովհաննէս էֆ. Պ. Թիւրապեան 20, Կարապետ էֆ. Քեահէեան 20, Լեւոն էֆ. Ամէմեան 20, Ղազարոս էֆ. Ստեփանեան 20, Պօղոս էֆ. Պապիկեան 20, Ստեփան Ալի էֆ. Գարամեան 20, Թորոս էֆ. Պարսամեան 20, Յակոբ էֆ. Նահապետեան 20, Աբգար էֆ. Մէրգեան 20, Դէորդ էֆ. Թութարեան 20, Եղբարք Լէյլէկեան 27, Եղբարք Սէթեան 40, Կարապետ էֆ. Քէչկէկեան 25, Սարգիս էֆ. Քէնտէրեան 27, Դէորդ էֆ. Տապաղեան 10, Եղբարք Գէորգեան 20, Եղբարք Եկաւեան 100, Նագգաշճեան էֆ. 20, Բարեպաշտ ոմն 20, Յովհաննէս էֆ. Թօրճեան 20, Պէրնարտ էֆ. Զագմագեան 20, ձիպրա էֆ. Խայեաթ 20, Եուսուֆ էֆ. Շարավի 20, Անտոն էֆ. Սագգալ 20 ղրուշ։

Իշպու իքինճի տէֆթէրին եէքիւնի 1541 ղրուշ տըր։

Իանէի մէզքիւրէյի հիմմէթ իտէն էֆէնտիլէրէ, պիքէս վէ պիշարէ չօճուգլար նամընա թագտիմը թէշէքքիւրաթ իտերիզ։

Առաջնորդ Հայոց Կեսարիոյ
Տրդատ Վարդապետ Պոլատ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ «Բէ-բաղ»ի երկրորդ թիւը։ Բովանդակութիւն։

Նիւթեր մեր դրականութեան համար. Գ. Ա.

Ալֆօնս Տօտէ (անձնական յիշատակ)։ Էդիլ Զոլա

Ալֆօնս Տօտէ (իբրև հեղինակ) Ժիւլ Լէմէթրէ

Կնոջ տեղը։ Ս. Դ.

Գրախօսական-Մանկավարժական։ (Տիկին Զապէլ Տօնէլեանի Քերականութիւնը) Գ. Ա.

Մշոյ Ս. Յովհաննու վանքը։ Ն.

Նշանաւոր Հայ դէմքեր։

Մր. Էնդէքլ և Հայ Եկեղեցին։

Քաղաքական քրոնիկ։

ԹԷԱԹՐՕ

Օսմանը Տոամ գումբանեաբընըն միւգթէտիր ագթրիսլէրինտէն Սաթենիկ հանըմըն մէնֆաթընա օլարագ կէլէճէք բազար կիւնտիւզիւն սաաթ 8տէ Պէյօղլունտա Գոնգօրտիա թէատրօսընտա՝ Տիլէնճի Գարը նամ 5 ֆասը առամ իլէ Հէր Քիւրտէլ Էճէլէնիլ-Մէջ նամ կիւլիւնճլիւ գօմէտի իճրա օրընաճաղընտան, իչպու օյունըն մաղհարը թէշվիգ օլմասը արզու օլունը։

* *
*

Իքի հաֆթա էվվէլ մէզքիւր գումբանեա մարիֆէթիյլէ մէկզրի թէմաշայա գօնրան «Գարատէյրիմէն ճինաէյթի եախօտ Եըլանըն Իպի» նամ օյուն ֆէվգէլատէ բաղպէթէ մաղհար օլուպ, հաֆթա բէք չօգլարը օ կիւնիւ թէաթրօտա եէր պուլմայըպ տըշարտա գալտըգլարընտան, հեր թարաֆտան վուգու պուլան թալէպ իւզէրինէ յունվարըն 4կինճի բազար կիւնիւ գումբանեանէն գօմիք օյունլարընը քէմալը մէհարէթլէ իճրա իտէն Զօպանեան էֆ.-նին մէնֆաթընա օլարագ իքինճի տէֆա օլմագ իւզրէ թէքրար իճրա օրընաճագ տըր։

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսատտէթ 13 դեկտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօղն,

Սընֆաթը ըէսմիյէմ հասէպկիլէ սիգին քիրէճ վէ սօտա իբօ օսֆիթլի Մօրինա պաղդ եաղընը թէճրիւպէ իթմէկէ վէսիլէյապ օլտմամագտա իսէմ տէ, սաիր աթըպպա թարաֆընտան վագը օլան թէճրիւպէլէրտէն վէ քէզա պիզիմ իսասթախանէլէրիմիզգէ պազը աթըպպա իճրա իթտիրտիկիմ թէճրիւպէլէրտէն անլաշընլըզընա կէօրէ, սիգին մէզքիւր թէրթիպինիզ խասթալը թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմադտա, վէ պիր խայը զէմանտան պէրու ֆէնը թըպպը իչպու թէրթիպտէ կէօրմիւշ օլորը պիլճիմէ մուհասսէնաթ թէպէյյուն իթմէքտէ տիր։

Սէր Բոպէրը Հաղրէրը Շէհրէյարէ
ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕԵԷՆԻ ԲԱՇԱ

ՏՕԳԹՕՐ ԹԷՄՈՎՈՍ ՊԱՊՊԷՐԻՏԻՍ

Թէպպակէթ, գապիւլէլիք վէ գասընըլարա մախսուս օլան խասթալըգլար վէ ֆէէնը ճէրրահիտէ գաթէն իչթիհար իթմիշ օլան տօգթ. Պէպպէրիտիս՝ սօն տէֆա պէթէքար Լօնտրայա ագիմէթլէրինտէ, էն սօն քէշֆիյաթլարը թաթպիգաթը՝ իճրա իտէրէք, պիր թագրմ խուսուսի խասթախանէլէրտէն շահատէթնամէէր խթիհսալինէ մուվաֆֆագ օլմուշ, վէ ֆիլվագը միւատէթը գալիլէ զարֆընտա թէրագգըյաթէն էն սօն ամաչրպաթընը պիլֆիլիլ իսպաթ իթմիշ տիր. Ղազիւմէ,

Գապիւլէլիքտէ վագտէրէրին հէլաքընը վէ մասումլարընըն բէրիճանիյէթինի մուճիպ օլան լօհուսա խասթալըզընըն գաթէէն զուհուր իթմէյէճէկէ,

Կէօքսէ տաիր գալպ վէ ագճիյէր խասթալըգլարընըն նէվիճամ ալէթէլէ միւքէմմէլ սուրէթտէ մուայէնէ վէ քէշֆ օլունըպ թէատրի օլունամաղը,

Պէլ սօղոուգլըզը, Լօնտրատա մէշհուր բրօֆէսէօր Հօշիսսօն ուսուլի իլէ հափթասընտա սաղալամաղը իլան օլընը։

Կէտիք Բաշատա Պալի Բաշա ճատտէսինտէ նումէրօ 32 խանէսինտէ հէր կիւն խասթա գապալ իտէր։

Քէօրբիւ Պաշընտա տօգթօր Ծաննի էֆ. էզգախանէսինտէ բազար էրթէսի, շարշէնպիճ վէ ճումատա կիւնլէրի սաաթ 6ատն 9ա գատար պուլընը։ 15—8

ՄԻՀԻԼՄԱ ԻԼԱՆ

Տէրսատտէթ Շերքէթը Թէնվիրիյէի Օսմանիյէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ, «Սապահ» կազէթասը մաթպասը գարշըսընտա 10 նումէրօյը մահալտէ, «Էլէքթրիգի» տէնիլէն զայէթ բարլագ կազ լամպալարը, վէ պու լամպալարա մախսուս մանշոնար վէ մէրտանէլէր (քիլինտրօ) սաթըլմագ իւզրէ, միւֆէթթիշ Մ. Խաագ Պարզիյանին թարթը խարէսինտէ պու քէրրէ պիր շիւպէ քիչատ իթմիշ օլարընը միւթէատրա միշթէրիլէրինէ իլան իթմէքլէ քէսալը ֆիքր լտէր։

Մէզքիւր շիրքէթ միշթէրիլէրինի տայմա մէմնուն իթմէկէ արզուքչ օլարընան, մէզքիւր կազ լամպալարընը ֆիյատլարընը տա պէր վէճճը ապրի թէնզիլ իթմիշ տիր. Ղշ. Ղշ.

Թէքմիլ կազ լամպասը 54 եէրինէ 27.50
Մանշոն 9 » 6
Մէրտանէ 4 » 3

Մէզքիւր շիպէտէ ըէզգ իթմէկէ վէ ըսքթմազա մախսուս պիճիմէկ մաքինա վէ ալէաթ ու էտէվաթ, մէսէլա միւխթէլիֆ սիսթէմտէ կազ լամպալարը, կազ սօպալարը, մանկալ, մաթպախ օճաղը, կլօպ, թիւլիր, ապաժուր վէ սաիրէ պուլունը։

Շիրքէթը մէզքիւրէ՝ զայէթ բարլագ էլէքթրիգի կազ լամպալարընը ֆիւրուխթընա մախսուս թէէպս օլունան շիպէլէրին եէրլէրինի իլէլուտէ իլան իտէճէկ տիր։ ՄԻՐՏԻՐԻՃԷԹ

20—14

ԳՈՒՐՕՆ ԳԱԶԻՆՕՍԸ

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա քեսին ԳՈՒՐՕՆ նամ պէօյիւք գազինօ, լօգանթա վէ օթէլ՝ եէնի միսթէֆիրի Մ. Բրնաքիս թարաֆընտան աշընմը տըր։

Պու միսթէֆիրլէր՝ ասկապը նամուս ու հայսիյէթտէն օլուպ, թէչրիֆէթ բաղպէթ պույուրան գէվմէթը մուամէլէի նազիքեանէլէրիյլէ թաագիմ ու թէքրիմտէ զէրբէ գատար թէգվիզը գուսուր իթմէյէն քիմսէլէր օլարընը, վէ տայմա կէնճ վէ թէրպիյէլի ուշագլար գուլլանարագ միշթէրիլէր թէատմըյլա խօշնուտ վէ ժամնուն իթտիքլէրի մալիսմ վէ մուսէլլէմ օլմաղլա, պէտլէ պիր մուսթագամ խաարէսի օլան վէ քէհարէթ ու նէգաֆէթի մէրթէպէի մաթլուպէտէ պուլընան ԳՈՒՐՕՆ գազինօ վէ լօգանթա ալ օթէլինի թէչրիպ բաղպէթ պույուրան մէզգաշնայարընը հէր հալտէ խօշնուտ օլաճաղլարը վէ բահաթթ իտէճէքլէրի շիպահէսիզ տիր։

* * *

Պէյօղլունէն էն չէօհրէթլի թագըմընան օլուպ 8 քիչիտէն միթէչէքքիւլ

ԼԱ ՄԻԽ

Նամ մուզիգա գումբանեասը, պու տէֆա մէզքիւր գազինօտա Մանտօլին, կիթէրա վէ սաիր շալկըլար իլէ հէր կիւն եէնի եէնի գանթօլար իճրասի թէզաննի իտէճէկի զէվզճույան էֆէնտիլէրէ իլան օլունը։

ՀԷՐ ԳԻՄԻՆ

ՊՐՕՆՇԻԹ, ՆԷԶԼԷ

ՎԷ ԷՍԿԻՄԻՇ ՆԷՎԱԶԻԼԻ ՎԷ ԷՕԳՈՒՍԻՐԻԳԻՐԻ ՎԱՐ ԻՍԷ ՕԳՈՒՍՈՒՆ

Պագրիմայրպ իհմալ խուլմիշ վէ եախօտ ֆէնա պագրըմըշ ասի պիր նէզլէ՝ վէրէմի պիլէ տավէթ իսէր իսէ տէ, էքսէրիա պրօնշիթէ թահվիլ օլուր, եանի ագճիյէրաէքի պօրսալար գարանը, պագէն էօքսիւրիւք օ գատար չօղալը վէ օ գատար քէսալը շիտտէթ իսէր քի, թէքմիլ վիւճուտա սարսըլըր վէ եօրուլը, ույգու ույունմազ օլսը, նապզ գայրթիաչը վէ ազ պիր սօուգ ալընտրգտա, էօքսիւրիւք վէ նէֆէս սըգրնթրլարը իքի գամ արթար։ Բէք չօղ տէֆա ագճիյէրլէրտէ գապարմըզլար (թիւպէրքիւլ) հասը օլուպ, պունլար չօղալընճա՝ ճիյէրլէրի թըգարլար, ճէբահաթ պաղլատըգլարընտա տա, ագճիյէրին հիւճբէյէրինտէ պօզուգլըգ բէյտա օլաւպ, ճիյէր էրիյէրէք գօվուգլար բէյտա օլուր։ Խասթա՝ պիր թարաֆը ադրմագսըզն էրիյիպ տուրուր, միւթէմատիյէն հիւգինի կէօրիւնի։ Թիւքիւրիւքլէրի վէ պալամլարը էվվէլճէ պէյաղ, քէօրիւքիւ վէ սէաէֆի օլտրը հալտ, բէյ տէր բէյ էնտիչէյի մուճիպ օլամագ պիր ըէնկ ալմաղա պաշլար, վէ նիհայէթ եէչլէ չալար։ Էօմրիս արթրգ ալը ադրը պիր ճան չէքիշմէտէն իպալբէթ օլաւպ, թէմամըյլա ագը պաշընտա օլտուղը հալտ սէօնիս վէրիր։

Պինանէն ալէյհ, ուգուն սիւրէն պիր նէվազիտէն վէ իլա պիր պրօնշիթ պաշանկըշընտան չօղ սաղընըրմալ։ տը։ Ազըրպաշմաղտան էվվէլ խասթալար տուրտուրթմագ վէ պաշլար պաշլամագ էօնիւնիւ ալմագ էն էմին թարիգ տիր։

Պիր գահվէ գաշրը կիւյօ գաթրանը՝ պիր պարտագ սու իչինէ գաբըշտըրըլարագ հեր թասամտա իչիտիքտէ, էն մուաննիտ նէվտգիլ վէ էն էսկիմիշ էօքսիւրիւք տէֆ օլուր կիտէր։ Հաթթա վէրէմ օլտուղը էյիճէ անլաշընան խասթալըգ սաիսի չօղ տէֆա պու սուրէթլէ տէֆ սու թէտավի օլունապիլիր։ Զիրա վէրէմ խասթալըզընտա գաթրանըն իսթիմալի վէրէմ գապարմըգլարընն իրին վէ ճէրահաթ պաղլամասընը մէն իտէր։ Թապիաթտա եարարմ իթտիքտ՝ խասթալըգ էքսէրիա մէմուլտն գիյատէ չարուգլըգա էյի օլուր։ Պու տէֆտիրիմիզ հէմ ատիհ վէ հէմ ուէ սատէ վէ գօլայ պիր էշ տիր։

Էյիրէմէսի իւմիտսիզ կէօրիւնէն պու կիպի պիր չօղ խասթալըգլար՝ 30 սէնէտէն պէրու Կիւյօ գաթրանը վասըթասըյլա էյիրէշտիկիսի կէօրմէքլէ, պաղը էրպապը միւսապէգտ՝ իսմ միւշավէհէթինէն պիլիսթիքատ, խասթայը ալտաթարագ ասըլ Կիւյօ գաթրանընըն եէրինէ քէնտի եարարգլարը սախթէ գաթրանը սաթմագտա, վէ պէօյէճէ խասթայա ֆէնալարը մուճիպ օլմագտա տըրլար։

Ֆիկագիգա ճինս ճինս գաթրանլար վար տըր։ Էն ալէա գաթրան վէրէն չամ ադամլարը Նորվէկիատա եէթիշիր, վէ հեր նէ գատար ֆիյաթը եիւքսէք իսէ տէ, Մ. Կիւյօ՝ քէնտի ֆապրիգասընտա եալընըզ Նորվէկիանընն էն թէմիզ վէ խալիս գաթրանընտան գուլլանը։ Հալ պու քի, պաղը ֆապրիգաթօրլար՝ ֆիյաթընա թամամ իլէ էքսէրիա աշաղը ճինս գաթրանլար գուլլանըրլար։ պունլար ուճուզ օլուր։ լաքին խասթայը էյի իթմէզ։

Պինանէալէյհ, պրօնշիթ, նէզլէ վէ էսկիմիշ նէվազիլ, վէ հաթթա տրգնէֆէտ վէ վէրէմ խասթալըգլարընտան սագրնմագ վէ էյիրէշմէք իչիւն էճզախանէլէրտէն Կիւյօ գաթրանընը թալէպ իթմէք վէ էճզաճընն տա սիզէ ասրլ Կիւյօ գաթրանրը վէրտիկինէ էմին օլմագ՝ պէհէմհալ էլզէմ տիր։ Եկէր էթիքէթին իւզէրինէ «Մէզօն Ֆրէր, 19, Ժագօպ սօգաղը Բարիզտէ» տէյու ատրէս եազըլը իսէ՝ ասը խալիս Կիւյօ գաթրանը տըր, զիրա Մ. Կիւյօ՝ 1869 սէնէսինտէն պէրու ֆապրիգասընը օրայա նագլ իթմիշ տիր։ Հէր չիշէնին էթիքէթի իւզէրինտէ մուճիտի է. Կիւյօնընն մօռ, եէչիլ վէ գըրմըզը իւչ ըէնք եազը իլէ վէ եանլամասընա խմգասը տախի եազըլը տըր։

Պու իլամ՝ Տէրսատտէթտէ վէ թաշրալարտա հէր էճզախանէ վէ էճզա տէբօլարընտա պուլունը։

Պու իլամըն տիկէր պիր մուհասսէնաթը տա՝ ֆիյաթընն դայէթ էհվէնիյէթի տիր։

Կիւյօ գաթրանընն պէհէր չիէսինտէ՝ 12էն 15 լիթրայա գատար սու իչինտէ գուլլանըլմասը թէրթիպինէ միգթազի մրգտարը գաթրան մէվճուտ իտուկի նագարը տիգգաթա ալընը իսէ՝ եէվմիյէ անճագ երմի բարա գատար թէտավի մասրաֆը օլաճագը անլաշընը։ Կիւյօ գաթրանընն կէրէք էհվէնլիկի վէ կէրէք եարարլըզը՝ պու իլամընն պու գատար չէրէք եախօտ նամ գագանմասընա վէ խթիսալի ումումիյէճէսինէ աղ եարտըմ իթմէմիշ օլտուգը տերքեար տըր։

ՏԷՐՍԱՏԷՓ ԹՐԱՄՎԱՅ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1897 դեկտեմբեր 18/30ին չէքիլէն 12ՆԷՆ գտրտուա ամօրմի խիլէն 500 թահվիլաթ նումէրօլարընդն լիսթասը սարբ։

5 ԼՈՀԻԼԼԻ ՍԷՆԷԿՈՒՐ ՆՈՄԷՐՈՒՆ

66 6-6640	6651- 6655	22401-22405
6641-6645	22391-22395	22406-22440
6646-6650	22396-22400	

10 ԼՈՀԻԼԼԻ ՍԷՆԷԿՈՒՐ ՆՈՄԷՐՈՒՆ

7591-7600	8681- 8690	27561-27570
7601-7610	8701- 8710	27571-27580
8321-8330	9921- 9930	27601-27610
8341-8350	25861-25870	27611-27620
8531-8540	25881-25890	
8541-8550	26581-26590	

20 ԼՈՀԻԼԼԻ ՍԷՆԷԿՈՒՐ ՆՈՄԷՐՈՒՆ

15901-15920	32821-32840
15921-15940	33281-33300
16841-16860	34381-34400
28881-28900	35301-35320
29541-29560	35621-35640
30021-30040	36721-36740
30041-30060	37141-37160
32341-32360	

Թահվիլաթը մէգիտիէի համիլ օրան զէվալէն 1898 սէնէսի յունվ. 4ստէն իսթիպարէն սալը վէ ճումատա կիւնլէրի ալտը։ սատթ 2ստէն 4է գատսար սէնէսէլէրինի վէ 54 նումէրօլը քէսիրմիշ փարզլի գումբանէրը-ը դումբանետ իտարէխանէսինէ իպրազ եթմէկէրի իգթիզա իտէր։ ադու կիւնտէն իսթիպարէն պօրտրօլը՝ իտարէխանէյէ միւրաճաաթ իսթէնիլէրին թահթը էմրինտէ պուլունմազ սարը։

Թահվիլաթը մէգիտիւէնին պէհէրինին 5 լիրան Օսմանի մուգապիլինտէ պէհէլէրի թէվզիյէ վէ ժիւխանս թահվիլաթը յլա միւգատէլէ իսթիմէլէլի մուամէլէսի՝ թահվիլաթն թէսլիմինտէն 15 կիւն սոնրա վուգուս պուլմազ սարը։

Գոնբանը չէհէթիկ հէնո՝ պէհէլէրին ըէսվէյէտ էդ՝ն գ-բոճաառի վոգոս պոմմայտ բահվիլաթ լիսթէսը։

1 ԼՈՀԻԼԼԻ ՍԷՆԷԿՈՒՐ.— 167, 322, 323, 326, 328, 330, 331, 332, 334, 338, 550, 563, 1003, 1016, 1020, 20409, 20414, 20415, 20419, 20424, 20427.

5 ԼՈՀԻԼԼԻ ՍԷՆԷԿՈՒՐ.— 2396-2400-3941-3945-3956-3960-4346-4350-5336-5400-22981-22985

10 ԼՈՀԻԼԼԻ ՍԷՆԷԿՈՒՐ.— 8351-8360-24071-24080

20 ԼՈՀԻԼԼԻ ՍԷՆԷԿՈՒՐ.— 14201-14220-30521-30540

18/30 դեկտ. 97

Տէրսատէթ 3—2

ՇԱՀԻՆ

ՀԱՍԱՐԻ ՎԷ ՍԷՄԱՐԼԱՄԱՆ

ՊԻՕՅԻՐԻ ԷԼՊԻՍԻ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Սմիւռնիայ Մահմուտ Բուլվար

Ապոստ Էֆ. Նէնի Զարլը Ն. 5-6

Էօթէյէն պէրու Թարագճըլարտա պունլանան չուխա վէ գազմիր մաղազամըզտա Եվրօպանէն մէշհուր փասիրիգալարընտան «Նուվօթէ» իւզերինէ նէֆիս, զարիֆ վէ տայանըգլը գումաշլար կէթիրէլէք մէյտանը ֆիւրուխթա վաղըյլա, բաղպէթը ումումիյէյէ նամել օլմազտա խոք։ Իշթէ պու սէֆտա չու մուգամիգազյէթտէն պէթթահրիք, միւհթէրէմ էհտիմիզին արզուլարրնա թէվֆիգէն, պիր տէ պէօյիւք հազը էլվիսէ մաղազասը քիչտա իլէ, ֆրանսանընդն վէ Ինգիլթէրանդն էն ալտա վէ տայանըգլը գումաշլարընտան պլէնէլլէ, մահիր մազաստարլար վասըթտարյլա հէր նէվ վէ պիշիմսէ մտայա մուվաֆֆագ օրտագ գէտարիրէլէք «էյի» թէլգրաֆլարի տիգ-տիրիլմէքտէ օլմըգը կիպի, կէրէք եէրլի վէ կէրէք էնէպի քեսֆիֆէ էլվիսէ մաղազալարընդն ըէզգազէթինէ մահալ գալմազ իւզրէ տէ, զայէթ էհվէն ֆիյատլա ֆիւրուխթ էյլէմէքտէյիզ։ Իմտի պուլմատ պասթ ու պէյան օրունան խուսուսաթէն սըհհէթինի կէօրիւզ անդամազ իւզրէ տարիր մաղազալարա կէթմէզտէն էվվէլ, նէֆտաէթ-էլվէլան էհտիմիզին պիր տէֆտա մաղազալարընդպա թէլգրաֆի պույուրմալարը իրան օրունը։

Հէր նէվի զատրան ճաքէթլէրի պուլընտըղը կիպի, բաղալ կիւնէրի տաթի աշզ սարը։

ԶԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒ

ՍԻԿԱՐԱ ՔԵԱՂԷՏԸ

Կիւպէլ վէ ինճէ սիկարա քեաղրար մէրազլըլարընա՝ Զավուշօղլու ֆապրիգա-գարնտան չըզան վէ պիր կէմի ատմիրի ալէամէթը մահսուսսսիյէ թէֆթրիզ օլունան իրէքտէն մամուլ սիկարա քեաղրտրը թավսիյէ իսթէրիզ։

Զավուշօղլու սիկարա քեաղրտրընդն պու գասար սէնէալէն պէյրու մագհար օլտուղը բաղպէթը ումումիյէյէ պինանէն, չէօհրէթինանէն խոթիճառէ մագասիրյէ պիր չօգ թագիտէրի չրգարըմըշ օլտուղընտան, միւշթէրիլէրի պէօղէ ֆէնա վէ սըհհէթէ մուգիրը քեաղըալարատան վրդայէթէն, պէօղէ թագիտէրտէն իհթիրազ վէ թէվազգը իլէ։ Զավուշօղլու քեաղրալարընդն կէմի տէմիրի ալէամէթինի հավի օլանլարընտա, պիրթիւն քեաղըալարընդ իւզերինտէ միրէքքէպսիզ վէ տանկա սուրէթինտէ ալէամէթը մէգգիրէ իլէ պէրապէր։ Թիւրքէճ «Զավուշօղլու» իպարէսի եազրմըշ օլտուղընտան, վէ «Մթանսօլ» իւնվանը քեաղրալարընտա տատի եինէ «Զավուշօղլու» իպարէսի իլէ պէրապէր իքի սիյահ ալէամէթ պուլունտըղընտան, պու ալէամէթը մահսուսէյէրէ տիգգատ իսիմէնինի բէնա խաէրիգ։ 78—64

ՍԱՐՐԱՖԻԵՆ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 6 յունվ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	113—06
Օսմ. էսհամը աշրլար	21—87
» » գաբանտը	22—
» » Սէրի Ա.	66—
» » » Բ	44—75
» » » Գ	24—95
Օթօման 1871	103—50
Օսմանլը Պանդասը	12—50
Մրարը տուչ. մութթահրութ	106—25
Եունան 5 % 1879	33—75
Թօշիլա իսթիգրազը	104—50
Պուլկար իսթիգրազը	96—50
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—41

Բարիզ 6 յունվ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	103—27
» » 4½ %	107—45
Եէնի Օսմ. էսհամը աշրլարը	22—25
» » » գաբանտը	22—27

Մէ-պոտէլէ

Սէրի Բ.	45—35
» Գ.	25—50
Բաանէլի չրմէնտրֆէյրի	113—
Օսմանլը Ռէժիսի էսհամը	270—50
» Պանդասը	565—
Գրէտի Լիոնէ	822—
Միւմէյիզ ագսիոնը	3375—
Իթալիա էսհամը	96—40
Մրսըր ֆօնտ միւթթահրութ	—
Բուիսինիթ Թիւրք	460—
Օսմանիյէ	392—
Տուան Օթօման	490—
Բարիզ Պանդասը	897—
Սբանեօլ	61—20
Թրանսվասալ	40—
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—24.

Վիէննա 5 յունվ.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	120—15
Բուամէլի չրմէնտրֆէրի ֆիր.	61—40
Օսմանլը Ռէժի ագսիոնը	143—30

Պերլին 6 յունվ.

Օթօման	95—50
Բուամէլի չրմէնտրֆ. (մորգ)	118—25
Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	20—21
Բարիզ » »	80—85

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռամ տուն տգչ. գաբ.	—
» » » էն եուքսէք	—
» » » էն տշաղը	—
Պաս ստպահ տշրլարը	24—06
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	84—
Սէռի Ա.	—
» Բ.	—
» Գ.	—
Բուամէլի չրմէնտ. գաբանտ.	—
» » էն եուքսէք	—
» » էն տշաղը	—
» » աշրլարը	112—50
Ագչէ ֆիաղի	—
Բէբբր ղրչ.	—
Հէվալէսի »	—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյթի ագսիոնը	12—
Սիկարէթ Ա.	—85
» Բ.	—62
Թրամվայ	7—10
Ասիւրանս	4—30
Գրէտի Ժէնէրալ	7—04
Սօսիէթէ Օթօման	3—01
Ժուիսանս	2—65
Ագսիոն Գոմէրսիալ	13—06
Թապագօ Գրրբրօսիօն	5—06
Անթրբրիսիզ	5—03
Լօրիօտ	75—
Պանդ Նասիոնալ սը Կրէս	416—
Թրամվասալ	38—50
Բըմթըր Թահվիլաթը	460—
Օպիկասիոն Թրամվայ	500—
Օրոզտի Պոգ Թիբրէթիլրի	140—
Պին Գօնտ. իշիւն 8 կիւն իսթիլ.	2—25
» » » 1 » »	—90

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ. տան	ղրչ. բր.
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարգը	108—07
Մէճիտիյէ »	095—
Ինկիլիզ լիրասը	109—34
Ֆրանսզ ալթունը	87—11
Բոլ	90—
Գրէմից ալթունը	51—
Գարպոն գայմէսի	8—56

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—32
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—91
Ֆլորէնս Մանատա	10—85

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԻ ՍԷՐԱՖԷՐԻ ճանիպը սպիսիտէն.

Եանանա գօլ օրտուի Հիւմայունը իշիրն 850,000 գրյէի ճէտիտ սադիգ, վէ 770,000 գրյէ չափր իլէ 100,000 գրյէ ինկիլիզ թերինտի վէ 50,000 գրյէ ֆասուլիա մէվգրի մինադասայա գօնուլարաղ, եամանը թէսլիմինէն 15 կիւն սօնրա վէրիլմէք իւզրէ միւպայա օրնամաղընտան, իսթասրնա թալիպ օլանլարընդն՝ մագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաթրէտինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

25 քեան. էվվէլ 313 3—1

ճէնէնէթմէքեան Բէրթէզիյալ Վալիսի Սուլթան թապէսէրասնա հտզրէթլէրի վագիրընդն իճարէի վահիտէլի ադարաթընտան Ագսէրայատա քեան 3, 5, 153 վէ 118 նումէրօլարը մուրազգամ տուքքանլար իլէ Գոտրրկատա պիր պապ խարպէնտ տոպրըրընդն վէ Մէօրբիս Պաշընտա Վալիտէ խանը տէրուտնինտէ վէ թահրընտա քեան 19 պապ օտա վէ ալքեաքիյն վէ պիր պապ գաղինընդն միւտտէթը մուգավէլէլէրի խիթամ պուլընտըրընտան, 314 սէնէտի մարտընտան իհթիյարէն խիթիյարատա թալիպ օլանլարը՝ պէհէրը բաղար վէ չարշընպէ կիւնէրի սաաթ 7-յէ գատար էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէի թահրընտա վագֆը միւարէլէյհա օտաբրատա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

21 քեան. էվվէլ 7—1

Եէրլի սբարմաշէթի գրյէի ճէտիտ 1.00, պէհէր սատրը 50 ղրչ.։

Անատօլու զափրանը՝ գրյէի ճէտիտ 35, պէհէր ոէտիտ գրյէսի 250 ղրչ.։

Կազ թէնեքէսի՝ սատտ 1500, պէհէրի 1 ղրչ. 30 բարա։

Եվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինճէ միւպայէաբնա լուզում կէօրիւնէն պաէյատէ մուհարբէր 3 գալէմ էշեանը զիյրլէրիսնէ մուհարբէր ֆիյամթարլա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըրընա, վէ չէհրը ճարիր Բումինին 27ՆԷ ճումատա էրթէսի կիւնու սաաթ 10½ա գատար տեր գաշ բարա, վէ 29ընդը բաղար էրթէսի կիւնու քէզալիք սաաթ 10½ա գատար 100ատէ 5 թէնպիլ օլանը իսկ գապալ օլունճաղընա պինանէն, նօգանարը՝ յլա իթա իրմէք, վէ տահա վկյատէ մարիմամ ալմագ իսթէյէնլէ՝ մէճրսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

22 քեան. էվվէլ 313 4—4

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէհէլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղրչ. սան նադատէն իյիրա վէ նըսֆը սրկէրի սազիհէի էվգաֆը Հիւմայուսա մանասուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուսէն թէսվիյէ օլունսագ իւզրէ ամիրզադիր մահլուլաթը իչզու 1313 սէնէսի քեանունը էվվէլէին 22ինճի կիւնինճէն մահը մէգգիրէն 29ինճը բաղար էրթէսի կիւնու սաաթ 10ա գատար մուզայէսէսի իճրա օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ գըյմէթը մուհամմէնէսին էօշրլանէ միւսաֆիր թէէմին ազէլէրլիյլէ պէրապէր Մահլիլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի Յնճի տէֆտ օլարագ իլան օլունը։

. 30000.—Թահմա Գ. Լ. Թ. [illegible] 8. 10 վ 12 [illegible] 83 [illegible] 2 [illegible] 1 [illegible] 150 գրչ. [illegible]

.3000.—Ս. [illegible] Ս. [illegible] 3 [illegible] 26 [illegible] 1 [illegible] 30 [illegible]

.1167.—Ս. [illegible] 6 վ 14 [illegible] 760 [illegible] 12 [illegible] 2 [illegible]

.7253.— Զ. [illegible] 13 [illegible] 91 [illegible] 2 [illegible] 3 [illegible] 1 [illegible] 6250 գրչ. [illegible] 21004 [illegible] 250 [illegible] 13 [illegible]

.12000.—Ա. [illegible] Զ. [illegible] 227 [illegible] 39 [illegible] 1 [illegible] 80 գրչ. [illegible]

. 6000.—Թահմա Գ. Լ. Թ. [illegible] 7 [illegible] 22 [illegible] 1 [illegible] 40 [illegible]

.25000 [illegible]

15000.— [illegible]

271 [illegible] 60 [illegible] 2 [illegible] 1 [illegible] 600 [illegible] 6 [illegible] 1 [illegible]

. 7500.— [illegible] 12 [illegible] 13 վ 15 [illegible] 91 [illegible] 76 [illegible] 4 [illegible] վ 1 [illegible] 114 [illegible] 91 [illegible] 200 գրչ. [illegible]

..1500.. [illegible]

1400.— Ա. [illegible] 19 [illegible] 64 [illegible]

. 7500 [illegible]

5000. [illegible] 8 [illegible] 185 [illegible] 33 [illegible] 1 [illegible] 200 գրչ. [illegible] 240 [illegible] 60 [illegible]

. 9333. [illegible]

4000.—Գ. [illegible] Ս. [illegible] Զ. [illegible] 5 [illegible] 45 [illegible] 714 [illegible] 15 [illegible] 7 [illegible]

..1334.. [illegible]

1000.—Զ. [illegible] Ա. Զ. [illegible] 29 [illegible] 9 [illegible] 151 գրչ. [illegible] 30 [illegible] 1 [illegible]

. 2110. [illegible]

250.—Ս. [illegible] 46, 48, 50, 52, 54, 56 վ 58 [illegible] 235 [illegible] 7 [illegible] 500 գրչ. [illegible] 7 [illegible] 128 [illegible] 5 [illegible]

.10000. [illegible]

15772½. — Պ. [illegible] Ա. [illegible] 22 [illegible] 15 [illegible] 1 [illegible] 60